

Επιβολή **ΦΠΑ** στις αμοιβές συμβολαιογράφων

πως είναι γνωστό η επιβολή του Φ.Π.Α στη χώρα μας έγινε με το Ν.1642/86 ,στα πλαίσια της εναρμόνισης ή αλλιώς της κατάργησης των Φ.Κ.Ε των κατ'ιδίαν χωρών -μελών και της αντικατάστασης τους από ένα κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα με βάση την 6η Οδηγία για το ΦΠΑ 77/388/EOK,όπως διαδοχικά αυτή τροποποιήθηκε με. την Οδηγία 91/680/EOK και τη Οδηγία 92/111/EOK του Συμβουλίου της 14/12/1992 .

Σύμφωνα με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη που κυρώθηκε με το Ν.1681/1987 στόχος είναι η ολοκλήρωση της κοινής εσωτερικής αγοράς (άρθ.2 Συνθ.Ε.Κ,8α εδ.β και ίδιον 14) και η δημιουργία ενός ενιαίου οικονομικού χώρου” χωρίς εσωτερικά σύνορα μέσα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων,των υπηρεσιών και των κεφαλαίων “στον οποίο θα επικρατούν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Με τα άρθρα 3 και 28 του ανωτέρω Ν.1642/86 υποκείμενος και υπόχρεος στον φόρο αυτό είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο κ.λ.π.,που ασκεί οικονομική δραστηριότητα,με το δε άρθρο 4 του νόμου αυτού οικονομική δραστηριότητα θεωρείται η παροχή υπηρεσιών,στις οποίες περιλαμβάνονται και οι δραστηριότητες των ελευθέρων επαγγελμάτων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του ανω Νόμου 1642/86 απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α το Δημόσιο,οι ΟΤΑ,καθώς και οι λοιποί Οργανισμοί δημοσίου δικαίου,για πράξεις τις οποίες πραγματοποιούν ως «δημόσια έξουσια».

Η Χώρα μας όπως και άλλες χώρες της Ε.Ε. επήρε παρέκκλιση από την ανωτέρω 6η Οδηγία για ορισμένες κατηγορίες παροχής υπηρεσιών μεταξύ των οποίων και οι νομικές, δηλαδή αυτές των Δικηγόρων,Συμβολαιογράφων,Υποθηκοφυλάκων και Δικαστικών επιμελητών (άρθρο 22).

Ηδη τις ημέρες αυτές επανήλθε προς συζήτηση στις αρμόδιες Οικονομικές Επιτροπές του ΥΕΟ και Οικ. της Ελλάδος το θέμα της επιβολής του ΦΠΑ στις νομικές υπηρεσίες,δηλαδή τις άμεσης κατάργησης της απαλλαγής των υπηρεσιών αυτών απ το Φ.Π.Α με το επιχείρημα ότι «οι συγκεκριμένες αυτές υπηρεσίες υπόκεινται σε φόρο στις άλλες χώρες της Ε.Ε.»

Επί των ανωτέρω εκθέτω τα παρακάτω:

Α) Η εφαρμογή του Φ.Π.Α.ενός εμπέσου φόρου στις αμοιβές των νομι-

κών υπηρεσιών αποτελεί κατάφωρη κοινωνική αδικία και αποτελεί πρόκληση για τα μεσαία και καμπλά εισοδημάτα των Ελλήνων οι οποίοι κυρίως θα κληθούν

να τον καταβάλουν,χωρίς δυνατότητα να τον «εκπέσουν-συμφωφίσουν-μετακυλίσουν».

Β) Επιφέρει πρόσθετη φορολόγηση των μικρομεσαίων και MONON εισοδημάτων και οδηγεί στο φορολογικώς παράδοξο και αδιανόπτο κατά την αγορά ενός ακινήτου από ένα μέσο έλληνα εισοδηματία και κατά κανόνα δανειοδοτούμενο «αγοραστή», αυτός, το μεν να «απαλλάσσεται» απ τον Φόρο Μεταβιβάσεως ακινήτων για την απόκτηση Α' κατοικίας (Ν.1078/80 ,όπως τροποποιήθηκε) το δε, να καλείται να καταβάλει Φ.Π.Α.υποχρεωτικώς στον Δικηγόρο που θα παραστεί στο συμβόλαιο (18%),στον Συμβολαιογράφο που θα συντάξει το συμβόλαιο (18%)και στον Υποθηκοφυλάκα που θα μεταγράψει το συμβόλαιο (18%),δηλαδή επί όλων των αμοιβών αυτών θα κληθεί να καταβάλει ένα συνολικό έμπειο φόρο (Φ.Π.Α)πς τάξεως του 54%,τον οποίο βεβαίως,ως ιδιώτης-πολίτης δεν θα δύναται να εκπέσει-συμφρίσει-μετακυλίσει. Δεν θα πρέπει να μας διαφεύγει ότι Φ.Π.Α 18% (ή τον ενδεχομένως με μικρότερο 8% συντελεστή) θα κληθεί να καταβάλει και ο «πωλητής» στον Δικηγόρο που θα παραστεί στο συμβόλαιο για την αμοιβή του.Συνακόλουθα των ανωτέρω η αγορά κατοικίας και ειδικότερα η αγορά Α' κατοικίας θα έχει μία συνολική επιβάρυνση της τάξεως του 62% επί των ανωτέρω νομικών αμοιβών.

Συνεπώς η επιβολή του ΦΠΑ στις ανωτέρω νομικές υπηρεσίες θα επιβάλλει ένα «άμεσο χαράτσι» στην αγορά ακινήτου γενικώς και κυρίως θα επιφέρει πρόσθετη φορολογική επιβάρυνση στον οικονομικά αδύνατο μικρομεσαίο έλληνα που θα κληθεί να τον καταβάλει.

Αντιθέτως μεγίστη ωφέλεια θα έχουν απ την επιβολή του ΦΠΑ στις ανωτέρω αμοιβές MONON οι μεγάλες εταιρείες-έμποροι κ.λ.π. (Ισχυρή Οικονομική Τάξη)στη χρήση των Νομικών αυτών Υπηρεσιών ,με δεδομένο ότι MONON αυτές θα μπορούν να εκπέσουν-συμφωφίσουν-μετακυλίσουν τον φόρο αυτό.

Γ) Ζήτημα γεννάται στις λεγόμενες χαριστικές δικαιοπραξίες (γονικές παροχές-δωρεές) και στις κληρονομιές,όπου αυτές εκ των πραγμάτων αν εφαρμοσθεί ο ΦΠΑ στις ανωτέρω νομικές αμοιβές θα κληθούν και αυτές να καταβάλουν ένα πρόσθετο τουλάχιστον 36%(Συμβολαιογραφικές αμοιβές και αμοιβές Υποθηκοφυλάκων) χωρίς να μας διαφεύγει και η τυχόν παράσταση Δικηγόρων,όπου κατά τον Κώδικα περί δικηγόρων απαιτείται στα συμβόλαια αυτά. 'Αρα και σε αυτές αν και «χαριστικές» δικαιοπραξίες θα επιβληθεί στην ουσία ένας πρόσθετος φόρος.

Δεν γνωρίζουμε σε ποιες και πόσες χώρες της Ε.Ε ισχύει η φοροαπαλλαγή από την αγορά για την απόκτηση Α' κατοικίας ώστε να έχουμε μέτρο σύγκρισης.

Η επικείμενη επιβολή ΦΠΑ στις οικοδομές με την διατυπουμένη ακραία άποψη της σταδιακής καταργήσεως των φοροαπαλλαγών για την απόκτηση Α' κατοικίας και την συνακόλουθη επιβολή ΦΠΑ στις παροχές νομικών υπηρεσιών καταργεί κάθε έννοια κοινωνικής δικαιούντων και φαλκιδεύει με τον τρόπο αυτό την απόκτηση Α' κατοικίας που αποτελεί συνταγματικά κατοχυρωμένο ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα του Έλληνα πολίτη και αποτελεί ιδιαίτερη φροντίδα του Κράτους (άρθρο 21 αρ.4 του Συντάγματος).

Απόρροια των παραπάνω φορολογικών επιβάρυνσεων θα είναι να αυξηθεί το κόστος αγοράς ακινήτων με σοβαρές συνέπειες στο σύνολον της οικονομίας της χώρας μας, πάγωμα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, την μείωση των αγορών ακινήτων, την μείωση της οικοδομικής δραστηριότητας, την αύξηση της ανεργίας σε μία σειρά από επάλληλα επαγγέλματα που αισχολούνται και συνέδονται με την οικοδομή, (αγορά οικοδομικών υλικών κ.λ.π.) και την μη επίτευξη του στόχου της αυξήσεως των εσόδων του Κράτους από τον ΦΠΑ, αλλά αντίθετα σημαντική υπέρτερη εσόδων από αυτόν.

Η επιβολή του ΦΠΑ στις νομικές υπηρεσίες κατά τους ισχυρισμούς της επιτροπής ανταγωνισμού εξασφαλίζει την διατήρηση ίσων όρων ανταγωνισμού στις επιχειρήσεις που θα υπάγονται στον φόρο αυτό στην αποφυγή πολλαπλής φορολογίας της ίδιας υπηρεσίας και στην μείωση της φοροδιαφυγής.

Ειδικότερα όμως για τις αμοιβές των συμβολαιογράφων η μελετώμένη επιβολή του ΦΠΑ σε αυτές α) προσκρούει στο ότι όπως έχουν δεχθεί μέχρι σήμερα οι Ελληνικές Αρχές (Υπουργείο Οικονομικών- Δικαιούντων και Υπουργείο Ανάπτυξης) και υποστηρίζουν στις αρμόδιες Επιτροπές της ΕΕ (Εσωτερικής Αγοράς και Ανταγωνισμού) το ελληνικό σύνταγμα (άρθρο 92), ο έλληνας νομοθέτης (Ν.2830/2000) και η Συν.ΕΚ (άρθρο 256) ορίζει ο Έλληνας συμβολαιογράφος (όπως και ο Υποθηκοφύλακας, αλλά και ο Κτηματολόγος) είναι 'Οργανο του Κράτους- δημόσιος λειτουργός- και ασκεί δημόσια εξουσία, με αυτό το δεδομένο για τις πράξεις που πραγματοποιεί ως ασκών δημόσια εξουσία (βλ.οχετική Οδηγία της Ε.Ε. για τη επαγγελματικά προσόντα-εξαίρεση από το πλεκτρονικό εμπόριο) δεν μπορεί να επιβληθεί ΦΠΑ στις αμοιβές του, αλλά αντίθετα επιβάλλεται να υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 του Ν.1642/86, β) ως ασκών δημόσια εξουσία, ο συμβολαιογράφος δεν μπορεί να υπαχθεί στους κανόνες ανταγωνισμού, την στηγμή κατά την οποία για ένα μεγάλο αριθμό συντασσομένων συμβολαιογραφικών πράξεων, που καθορίζονται στα άρθρα 113,114,115, 116,117,118 και επ. του Ν.2830/2000 οι από αυτόν εισπρατόμενες αμοιβές δεν αποτελούν προσωπικές αμοιβές του συμβολαιογράφου, αλλά αντίθετα, αποτελούν το μοναδικό έσοδο του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου του οποίου είναι μέλος δηλαδή κατατίθεται στο Ταμείο του Νομικού αυτού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, προκειμένου ως Κοινωνικός πόρος να χρησιμοποιηθεί για άσκηση Κοινωνικής πολιτικής αυτού (ΝΠΙΔΔ) ώστε α

από το μεγαλύτερο μέρος αυτού να εξηπρεπηθούν οι λειτουργικές δαπάνες του ΝΠΙΔΔ, β)ένα μέρος του να ενισχύσει την επιβίωση σύμφωνα με το Ν. 4507/86 των ακριτών Συμβολαιογράφων ως δημοσίων λειτουργών, γ) ένα μέρος να διατεθεί για την ενίσχυση των ασθενούντων ή αναξιοπαθούντων Συμβολαιογράφων (αρ. 99 του Ν.2830/2000) και γ) το υπόλοιπο εφ' όσον υπάρξει να διανεμηθεί μεταξύ των μελών του ως οικονομικούντων ενίσχυση του ρόλου του Συμβολαιογράφου ως αισκρούντος δημόσια εξουσία και δ) κατά συνέπειαν των ανωτέρω αυτήν την συγκεκριμένη αμοιβήν που οποία δεν αποτελεί αμοιβή του συμβολαιογράφου, αφού στο σύνολόν της καταβάλλεται από τον συντάξαντα συμβολαιογράφο στον Συμβολαιογραφικό του Σύλλογο δεν μπορεί να υπαχθεί στον ΦΠΑ, διότι ως αποτελούν αποκλειστικώς το μοναδικό έσοδο του ΝΠΙΔΔ εξαιρείται της οποιασδήποτε φορολογίας, ακόμη και αυτής του Ν.2238/94 (εισοδήματος) και ως εκ τούτου δεν υφίσταται υποχρέωση απόδοσής του (αρ. 3 π αρ. 2 του Ν.1642/86).

Τέλος όσον αφορά στις Δικηγορικές αμοιβές η επιβολή ΦΠΑ σε αυτές θα έχει ως αποτέλεσμα να ακριβώνει η Παροχή έννομης προστασίας και η απονομή της δικαιούντων, αδικείται έτσι κατάφωρα ο απλός έλληνας Πολίτης ο οποίος καλείται να καταβάλει ακόμη και για μια μικροδιαφορά καθ' ύλην αρμοδιότητας Ειρηνοδικείου ΦΠΑ στην Δικηγορική αμοιβή του Δικηγόρου του, φόρο τον οποίο όπως πραγματεραίς δεν μπορεί να "εκπέσει-συμψφισει-μετακυλίσει" με διττό "ολέθριο "αποτέλεσμα γι' αυτόν, είτε δηλαδή να μην προσλαμβάνει για την Δικαστηριακή υποστήριξη του Δικηγόρο, (συνέπεια αυτού αύξησης της ανεργίας και των Δικηγόρων), είτε να στερείται του δικαιώματός του να δικαιοθεί από τον φυσικό του Δικαστή, λόγω του πυρηνέου κόστους της δικηγορικής αμοιβής, αναφαίρετο ατομικό και συνταγματικός κατοχυρωμένο δικαίωμα (άρθρο 8 του Συντάγματος), αλλά και κατοχυρωμένο ατομικό του δικαίωμα σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΕΣΔΔ.

Άρα η επιβολή ΦΠΑ στις αμοιβές των ανωτέρω "επαγγελματών"-δημοσίων λειτουργών μόνο πρόσθετη επιβάρυνση θα επιφέρει στον απλό έλληνα πολίτη, κατά την γνώμη μας αντίκειται στο άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος, που προβλέπει την συμμετοχή των ελλήνων στα δημόσια διάρκη, ευνοεί όπως προαναφέρει MONON την Ισχυρή Οικονομική Τάξη των εταιρειών, εμπόρων κ.λ.π. που θα εκπέσουν, συμψφισούν, μετακυλίσουν, ακόμη δε και ενδεχομένως θα τους επιστραφεί -υπό προϋποθέσεις- ο καταβληθείς ΦΠΑ για τις ανωτέρω παροχές στις αμοιβές των σε αυτούς νομικών υπηρεσιών και σαφώς δεν αποτελεί δικαιότερη φοροανακατανομή. Ειδικώς δε αν ληφθεί υπ' όψιν ότι στην εξαίρεση από τον ΦΠΑ έχουν υπαχθεί οι Χρηματοοικονομικές συναλλαγές, συναλλαγές τραπεζών, οργανισμών κ.λ.π.

Για όλους τους προεκτεθέντες λόγους και επειδή, τα οικονομικά διάρκη δεν είναι δυνατόν να τα επωμισθούν οι ασθενέστερες κοινωνικά και οικονομικά τάξεις, γιατί παραβιάζεται η αρχή της φοροδοτικής ικανότητας.

Η Ελλάδα έχει δικαίωμα παρέκκλισης από την διν Οδηγία να μην υποβληθούν στην επιβολή ΦΠΑ οι παρεχόμενες Νομικές Υπηρεσίες.

'Εννοια και λειτουργία καταπιστεύματος

Με αφορμή ερωτήματα των οποίων ο αριθμός και η συνόπτια τυχάνει τον τελευταίο καιρό, για το πιο πάνω θέμα, αναφέρω τα εξής :

I.- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ

A.- ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑ

1.- Κατά το ουσιαστικό δίκαιο (άρθρο 1923 επ. ΑΚ)

καταπιστεύμα (καθολικό κατά το ρωμαϊκό δίκαιο) υπάρχει όταν ο διαθέτης υποχρεώσει τον κληρονόμο να παραδώσει την κληρονομία που απέκτησε ή ποσοστό αυτής σε άλλο πρόσωπο, μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου ή την πραγματοποίηση κάποιου γεγονότος. Εάν ο διαθέτης όρισε η κληρονομία (καταπιστευτέα) να παραμείνει στην ίδια την οικογένειά του ή στην οικογένεια του κληρονόμου, πρόκειται για οικογενειακό καταπιστεύμα.

Ο κληρονόμος, ο οποίος φέρει το βάρος και την υποχρέωση να παραδώσει την κληρονομία σε άλλον καλείται «βεβαρημένος», ενώ εκείνος στον οποίο θα περιέλθει τελικά η κληρονομία (μετακληρονόμος) καλείται «καταπιστευματοδόχος».

Αν ο διαθέτης όρισε η κληρονομία ή ποσοστό της να διατηρηθεί στην οικογένειά του (του διαθέτη), με επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 1923 παρ. 2 Α.Κ., ως καταπιστευματοδόχοι, μετά το θάνατο του εγκαταστάσου (πρώτου κληρονόμου), αν υπάρχει αμφιβολία περί τούτου, θεωρούνται όλα εκείνα τα πρόσωπα που θα κληρονομούσαν το διαθέτη εξ αδιαθέτου, αν αυτός πέθαινε μετά το θάνατο του εγκαταστάτου. Για άλλους περαιτέρω συγγενείς δεν ισχύει το οικογενειακό καταπιστεύμα (1929 ΑΚ).

Σε περίπτωση που ο διαθέτης όρισε η κληρονομιά περιουσία ή το ποσοστό της να παραμείνει στην οικογένεια του βεβαρημένου κληρονόμου, με επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 1923 παρ. 2 ΑΚ, ως καταπιστευματοδόχοι, μετά το θάνατο του εγκαταστάτου (βεβαρημένου), αν υπάρχει αμφιβολία περί αυτού, θεωρούνται όλα τα πρόσωπα τα οποία θα κληρονομούσαν εξ αδιαθέτου τον κληρονόμο (βεβαρημένο). Για άλλους περαιτέρω συγγενείς δεν ισχύει το καταπιστεύμα (1930 ΑΚ).

Κατά ταύτα, ο βεβαρημένος με καταπιστεύμα, άλλως ο υπόχρεος να αποδώσει την κληρονομία σε άλλον όταν

επιστεί ο προς τούτο χρόνος, όπως και κάθε άλλος κληρονόμος αποκτά αυτοδικιάς την κληρονομία (αλλά δικαιούται να αποποιηθεί) και είναι αληθής και τέλειος κληρονόμος, πράγμα που σημαίνει κύριος των κληρονομιάων ενσώματων πραγμάτων στα οποία ο διαθέτης είχε κυριότητα (προκειμένου για ακίνητα γίνεται κύριος κατόπιν μεταγραφής, κατά άρθρα 1193, 1198 ΑΚ), δικαιούχος των κληρονομιάων απαιτήσεων και οφειλέτης των κληρονομιάων υποχρεώσεων.

Ο καταπιστευματοδόχος είναι δικαιούχος της κληρονομίας υπό αναβλητική αίρεση (ή προθεσμία) και κατά τα ισχύοντα στα περί αιρέσεων (201 επ. ΑΚ) αυτός, κατά τη διάρκεια της αίρεσης (ηρτημένου του καταπιστεύματος), έχει δικαιώμα προσδοκίας ή ελπίδας (emptio - hereditatis), δηλαδή δικαιώμα «κεκτημένο», «ενεστώς» και μάλιστα «απαλλοτριωτό», όχι όμως και κληρονομητό (Μπαλή Κληρον. παρ. 284, άρθρο 1936 παρ. 2 ΑΚ).

Αναφέρθηκε ανωτέρω ότι το δικαίωμα του καταπιστευματοδόχου τελεί υπό αναβλητική αίρεση. Ρυθμίζοντας, ενόψη τούτου, ο νόμος τα δικαιώματά του βεβαρημένου κατά τη διάρκεια του καταπιστεύματος απαγορεύει, ειδικά σ' αυτόν (βεβαρημένο, άρθρο 1937 παρ. 2 ΑΚ), τη διάθεση των στοιχείων (είτε ενσωμάτων είτε ασωμάτων) της κληρονομίας και την επιτρέπει μόνο αν:

α) Επιβάλλεται αυτή - κατά νόμο - από τους κανόνες της τακτικής διαχείρισης, δεδομένου ότι, μέχρι την επαγγελή του καταπιστεύματος, ο βεβαρημένος διαχειρίζεται την κληρονομία ελεύθερα και ευθύνεται απέναντι στον καταπιστευματοδόχο για επιμέλεια που πρέπει να καταβάλλει και για τις δικές του υποθέσεις. (Για τη διαδικασία βλ. Κ.Πολ.Δ. 818),

β) Συντρέχει περίπτωση καταπιστεύματος του περιλιμπανομένου (1939 ΑΚ),

γ) Όρισε περί αυτού ο διαθέτης και

δ) «συνήνεσε» σ' αυτήν ο καταπιστευματοδόχος (236, 1937 ΑΚ).

2.- Κατά τις ισχύουσες διατάξεις του φορολογικού δικαίου (άρθρο 17 ν.δ. 118/1973, ΦΕΚ-Α' 202) και λαμβανομένου υπόψη ότι ο διαθέτης ορίζει κληρονόμο μόνο πρόσκαιρα, στερώντας του το δικαίωμα να εκποιήσει την κληρονομία, ο βεβαρημένος λογίζεται και φορολογείται ως επικαρπωτής, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 ίδιου νόμου, ενώ ο καταπιστευματοδόχος θεωρείται ψιλός κύριος και θα φορολογηθεί όταν και αν περιέλθει σ' αυτόν η κληρονομία (επαγγελή του καταπιστεύματος).

Στην περίπτωση του οικογενειακού, κατά τα άνω, καταπιστεύματος, για τον προσδιορισμό του φόρου κληρονομίας που βαρύνει τον καταπιστεύματοδόχο διακρίνουμε:

α) Αν ο καταπιστεύματοδόχος ζει κατά το χρόνο θανάτου του διαθέτη, ο φόρος υπολογίζεται στην αξία του χρόνου επαγωγής του καταπιστεύματος και με βάση τη συγγενική σχέση που τον συνδέει με το διαθέτη.

β) αν ο καταπιστεύματοδόχος δε ζει κατά το χρόνο θανάτου του διαθέτη, δηλαδή επεγεννήθη τούτου, ο φόρος υπολογίζεται στην αξία του χρόνου επαγωγής του καταπιστεύματος και με βάση τη συγγενική σχέση του καταπιστεύματοδόχου προς τον τελευταίο κάτοχο της περιουσίας, ο οποίος και την αποκατέστησε σ'αυτόν.

3.- Ιδιαίτερη μορφή καταπιστεύματος που αντιμετωπίζεται από το φορολογικό δίκαιο είναι το καταπίστευμα του περιλημπανομένου (άρθρο 1939 Α.Κ.).

Στο καταπίστευμα αυτό αναγνωρίζεται από το διαθέτη στον κληρονόμο (βεβαρημένο) απόλυτη και απεριόριστη εξουσία, στο μέτρο που η άσκησή της δε συνιστά υπέρβαση δικαιώματος κατ'άρθρο 281 Α.Κ, να εκμεταλλεύεται και διαθέτει ελεύθερα την κληρονομιά περιουσία και ό,τι τελικώς θα μείνει απ' αυτήν, κατά το χρόνο επαγωγής του καταπιστεύματος, εκείνο και θα αποκατασταθεί ως καταπίστευμα. Στην περίπτωση αυτή του περιλημπανομένου, τόσο ο βεβαρημένος όσο και ο καταπιστεύματοδόχος φορολογούνται, κατά το χρόνο που για καθένα γεννιέται η φορολογική ενοχή, κατά πλήρες κυριότητας δικαιώματα.

4.- Κατά τη διάρκεια του καταπιστεύματος (ηρτημένου του καταπιστεύματος) είναι ενδεχόμενο:

α) Το δικαστήριο της κληρονομίας να επιστρέψει την εκποίηση καταπιστευτέων στοιχείων, γιατί η εκποίησή τους κρίθηκε αναγκαία και έγινε κατά τους κανόνες της τακτικής διαχείρισης και εφόσον:

αα) Η αληθινή κατά το χρόνο εκποίησης εισπρακτέα αξία των εκποιηθέντων κληρονομιαίων στοιχείων αποδίδεται, κατά την επαγωγή του καταπιστεύματος, στον καταπιστεύματοδόχο (Μπαλή Κληρον. 290 αριθ. 3, άρθρα 1937, 1941 παρ. 2 Α.Κ).

αβ) Το προϊόν της εκποίησης θα διατεθεί για την αγορά άλλου περιουσιακού στοιχείου, το οποίο θα λάβει τη θέση του εκποιηθέντος καταπιστευτέου (εναλλαγή του κληρονομιαίου στοιχείου, αντικαταλλαγμα).

αγ) Το προϊόν της εκποίησης θα χρησιμοποιηθεί για τη διενέργεια αναγκαίων ή και ακόμη επωφελών δαπανών για συντήρηση ή και αξιοποίηση λοιπών καταπιστευτέων στοιχείων της κληρονομίας.

Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις δε συντρέχει λόγος που να επιβάλλει τη λήξη της αναβολής της φορολογίας του καταπιστεύματος.

"Την Παρασκευή 18 Μαρτίου 2005, ορκίστηκε ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου, η νέα Διευθύντρια του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου Εφετείου Θεσσαλονίκης και Αλεξάνδρα Κουρκούδιαλον.

Η κα Κουρκούδιαλον ήταν εν ενεργείᾳ δικηγόρος και μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης από το 1995.

Είναι κάποχος πτυχίου Νομικής και μεταπτυχιακού στο Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο.

Μιλά τα Γαλλικά ως μητρική γλώσσα και έχει άρπια γνώση της Αγγλικής γλώσσας".

Σπηγμότυπο από την ορκωμοσία.

2ο Μέρος

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ

Το “Νοτάριος” δημοσιεύει την εργασία αυτή σε συνέχειες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

1. Γενικά

Νομίζω ότι θα πάταν χρόστιο να συνδέσουμε τις αρχές και τους κανόνες του Ρωμαϊκού Δικαίου με την αρχαιότητα και το Βυζάντιο στο εξεταζόμενο θέμα, για να φωτισθεί η εξέλιξη του θεοριού του Συμβολαιογράφου στη διαδρομή του χρόνου. Ο χώρος όμως του Δικαίου είναι πάρα πολύ γνωστός σε όλους μας, από τις πανεπιστημιακές παραδόσεις και σπουδές σε όλες τις Νομικές Σχολές της Ευρώπης και για το λόγο αυτό νομίζουμε ότι πρέπει να περιοριστούμε αποκλειστικά εις την ιστορία της Συμβολαιογραφίας στον ελληνικό καθαρά χώρο. Βέβαια, στις αρχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, από τότε που ο Μέγας Κωνσταντίνος χώρισε το ανατολικό από Δυτικό Ρωμαϊκό Κράτος, η επίδραση του Ρωμαϊσμού πάταν έντονη και η μεγάλη νομοθετική εργασία του Ιουστινιανού είχε γραφεί στα Λατινικά, ενώ μόνο μερικές «Νεαρές» πάταν γραμμένες στα ελληνικά. Από τους διαδόχους του όμως, η επίδραση του ελληνικού πολιτισμού και των παραδόσεων επιδρούν όσο προχωρεί ο καιρός βαθύτερα στους Βυζαντινούς θεοριούς και η Βυζαντινή εποχή μπορεί να χαρακτηρισθεί αδίστακτα, όπως παραδέχονται όλοι οι ερευνητές, ως καθαρά ελληνική περιοχή.

Απλώς σημειώνουμε για τη σύνδεση της εποχής αυτής με την αρχαία Ελλάδα, ότι οι θεοροί του ελλαδικού χώρου επιτρέπονται αρκετά από τις ρωμαϊκές επιρροές και τις νομικές εποπτήματα και πράξις, δεν μπορούν να αποτελέσουν εξαίρεση στο γενικό κανόνα. Κυριότερες νομοθετικές συλλογές στο διάστημα αυτό είναι ο Γρηγοριανός Κώδικας (περιλαμβάνει τις κυριότερες νομοθετικές συλλογές από την εποχή του Αδριανού μέχρι του Διοκλητιανού) που δημοσιεύθηκε το 291, ο Ερμογενιακός κώδικας (από τον Διοκλητιανό μέχρι τον Βαλεντινιανό και Βαλέντιο) που δημοσιεύθηκε το 295 και ο Θεοδοσιανός κώδικας που δημοσιεύθηκε επί Αυτοκράτορα Θεοδοσίου του Β και εκδόθηκε μεταξύ του 406 και του 450.

Η προσπάθεια του Ιουστινιανού (527-565) αποτελεί σταθμό νομοθετικό και κοινωνικό για ολόκληρη την ευρωπαϊκή νομική εποπτήματα γιατί εκτός από την κωδικοποίηση του ρωμαϊκού δικαίου εισάγει νέους θεοριούς προοδευτικούς ή βελτιώνει τους υπάρχοντες.

Οι επόμενοι Αυτοκράτορες ασκώντας όλες τις εξουσίες, συντηρούν τους παλαιούς και νέους θεοριούς, ενισχύουν τη διοίκηση και τη δικαιοσύνη και παρά τις πολεμικές τους περιπέτειες και προσπάθειες συμβάλλουν στην αύγη και στη βελτίωση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που στην ακμή της πάταν την ισχυρότερη και λαμπρότερη κρατική οργάνωση σχεδόν σε όλη τη γη.

Οι Τσαμοροί, μία από τις πολλές ισχυρές βυζαντινές δυναστείες, επιχειρούν ριζικές τροποποιήσεις και θεωρούνται, όχι άδικα, οι προοδευτικότεροι άρχοντες της εποχής αυτής προσπαθώντας να πληρώνουν τη δύναμη της εκκλησίας, κυρίως με τον πόλεμό τους κατά της εικονολατρίας, πράγμα που έχει τεράστια σημασία, αν ληφθεί υπόψη ότι το Βυζάντιο πάταν κατ' εξοχήν θεοκρατούμενο κράτος.

Η δυναμική Μακεδονική Δυναστεία κατά τον 9ο, 10ο και 11ο αιώνα, επαναφέρει με τις νομοθετικές της προσπάθειες τις αρχές του Ιουστινιανού και βελτιώνει όλες τις δομές του κράτους, το οποίο έχει αποκτήσει πλέον αποκλειστικά ελληνικό χαρακτήρα. Μετά τους Μακεδόνες η έκταση των πολεμικών επιχειρήσεων έχει παραλύσει συν τα χρόνω την αυτοκρατορία, οι θρησκευτικές διενέξεις έχουν προκαλέσει εμφυλίους πολέμους και σε μερικές περιπτώσεις εθνικό διχασμό και όταν την Κωνσταντινούπολη καταλαμβάνεται για 50 χρόνια από τους Φράγκους στις αρχές του 13ου αιώνα και από τους Τούρκους τον 15ο αιώνα, και συγκεκριμένα το 1453, η κρατική οργάνωση είχε παραλύσει, οι θεοροί έχουν αποδιοργανωθεί και τη εκκλησία έχει πάρει πρωτοβουλίες σε όλους τους τομείς και στη συναλλακτική ακόμα ζωή και επομένως επιτρέπει και το θεοριό του Συμβολαιογράφου για να τον συντηρήσει με την ενίσχυση ή την ανοχή των κατακτητών μέχρι την απελευθέρωση της χώρας σταδια-

κά από τις αρχές του περασμένου αιώνα μέχρι το τέλος του δεύτερου παγκόσμιου πόλεμου.

2. Ο Ιουστινιανός και η Δυναστεία του

Το έργο του Ιουστινιανού και των συνεργατών του ως και των διαδόχων του, είναι βέβαια πασίγνωστο και ο θεσμός του Συμβολαιογράφου επηρεάζεται και διαιμορφώνεται από τρεις κυρίων νεαρές (νομοθετικά κείμενα με νεώτερες διατάξεις). Οι νεαρές αυτές είναι α) XLIV, 6) LXXIII και γ) XLVIII ή με τους αριθμούς 44, 75, 79. Ακόμη και στο Corpus juris civilis προσδιορίζεται ο θεσμός του συμβολαιογράφου με λεπτομέρειες ανάλογες σε λεπτομέρεια με τις οπιμερινές και προκαλεί κατάπλιξη στον ερευνητή η ακριβολογία, η περιπτωσιολογία και η αυστηρότητα με την οποία περιβάλει η πολιτεία τον θεσμό αυτό. Οι λειτουργοί αυτοί αποκαλούνται με διάφορα ονόματα αναλόγως με την εποχή: Tabularii, Tabeliones, Notarii ή ακόμα και συμβολαιογράφοι και οι βοηθοί τους ή συνεργάτες τους Disipuli, Adjutores, Ministros. Οι επικεφαλείς των πρώτων αποκαλούνται πρωτονοτάριοι, δομέστικοι, ή προμηκύριοι (είναι οι σύνδεσμοι των συμβολαιογράφων με τις δικαστικές αρχές).

Αναλυτικά, το 523 στην νομοθετική συλλογή του Ιουστινιανού με αριθμό 4-2-17 καθορίζονται για τους συμβολαιογράφους:

Α. Η έδρα, η τοπική αρμοδιότητα και η διαδικασία συντάξεως των σχετικών πράξεων.

Β. προσδιορίζεται ο γραπτός χαρακτήρας του εγγράφου.

Γ. Επιφάλλεται η ενότης της πράξεως και η παρουσία των συμβαλλομένων, των μαρτύρων και φυσικά και του συμβολαιογράφου.

Δ. Καθορίζονται οι κυρώσεις για τις παραλείψεις των άλλων κανόνων.

Το 537 η νεαρά XLIV (καταχωρούμενη και ως XLV) προσδιορίζει:

Α. την καθ' ύλην αρμοδιότητα της συμβολαιογραφικής επερβάσεως στις συναλλαγές.

Β. Την πλατεία της πόλεως για τα δημόσια γραφεία για την εκτέλεση των άνω καθηκόντων.

Γ. Τις διοικητικές υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων έναντι της υπηρεσίας, θα λέγαμε σήμερα του υπουργείου.

Δ. Τις απαραίτητες νομικές σπουδές για την απόκτηση της ιδιότητος αυτής και των αριθμών των προσώπων αυτών κατά περιφέρειες.

Ε. Την αριδιότητα των προσώπων αυτών εκτός των μεγάλων πόλεων και κυρίως εκτός Κωνσταντινουπόλεως και την εποπτείαν των έπαρχων έναντι των προσώπων αυτών.

Στ. Για πρώτη φορά την ανάγκη πρόσεως πρωτοκόλλου όπου υπέγραφαν όπως σήμερα οι συμβαλλόμενοι, επιβάλλει την αριθμηση των πράξεων και την τοπική και χρονική ενότητα αυτών.

Το 537 επίσης η νεαρά XLVII, η οποία παρουσιάζεται και με τα στοιχεία XLVIII, προσδιορίζει λεπτομερώς τα τυπικά στοιχεία σε κάθε συμβολαιογραφική πράξη και αυτά είναι: η ημερομηνία (ήτοι το έτος, ο μήνας και η μέρα), η πόλης, το έτος ιδρύσεως της πόλεως (προφανώς για να αποφευχθούν τα λάθη εφόσον αρκετές ελληνικές

πόλεις είχαν το ίδιο όνομα), το όνομα του διοικητού ή έπαρχου και τα λοιπά στοιχεία.

Το 538 η νεαρά LXXIII, η οποία καταχωρείται και ως LXXXVI, ορίζει ότι πρέπει στα συμβόλαια να αναφέρεται στην αρχή το όνομα του αυτοκράτορος και του αριθμού του υπουργού, ο οποίος τότε λέγεται μέγας λογοθέτης. Επίσης ορίζει την αποδεικτική αξία του συμβολαιογραφικού εγγράφου, εάν έχουν δώσει οι συμβαλλόμενοι στον δύναμην της εκτελεστόπτας. Πάντως προ της εκτελέσεως ο δικαστής θέτει επί του εγγράφου την εκτελεστήριο τύπο, τα δε καθίκοντα για την εκτέλεση εκτελεί ειδικός υπάλληλος που λέγεται Curilo ή Exceptor, πρόσωπο που είναι συνέχεια των ρωμαϊκών Aediles Curules.

Το σημερινό στοιχείο των κανόνων αυτών του Ιουστινιανού είναι ότι οι συμβολαιογράφοι με τα διάφορα ονόματα, είναι πλέον δημόσιοι ή δικαστικοί λειτουργοί συντάσσοντες δημόσια έγγραφα επί ιδιωτικών συμβάσεων ή μονομερών δικαιοπραξιών, όπως ο διαθήκη και το πληρεξούσιο, και στο κεφάλαιο Α της δεύτερης των άνω νεαρών αναφέρεται όπως ελέχθη η υποχρέωση του Συμβολαιογράφου να είναι παρών καθόλη τη διάρκεια των σχετικών συμβολαιών (πωλήσεις ακινήτων, προικών, δωρεών, γαμκών συμφώνων κλπ) και να μην αφίνει τους βοηθούς του να συντάσσουν ή να παρακολουθούν τα συμβόλαια «για να μη βλάπτουν τα συμφέροντα των πελατών τους, φροντίζοντας να ξεκουράζονται οι ίδιοι». Φαίνεται ότι ο Ιουστινιανός γνώριζε πολύ καλά τις ανθρώπινες, αλλά και μερικές ελληνικές αδυναμίες. Πολύ αξιοσημείωτο είναι ότι και οι τρεις αυτές νεαρές έχουν συνταχθεί μόνον ελληνικά, σημείο της επιρροής της ελληνικής ζωής στο νέο κράτος. Ακόμη οι βυζαντινολόγοι νομίζουν ότι η καθιερωμένη υποχρέωση των συμβολαιογράφων να εργάζονται σε συγκεκριμένους δημόσιους χώρους οφείλεται στην προσπάθεια να υπερποδηθούν οι δυσκολίες στις μεταφράσεις των συμβολαιών από τα ελληνικά στα λατινικά και το αντίστροφο, σε χώρους όπου κυκλοφορούν πολλοί συναλλασσόμενοι.

Από τις λατινικές λέξεις Tabelion και Tabularius που αρχικά χρησιμοποιούνται χωριστά και μετά αναμειγνύονται με τους υπόλοιπους τίτλους που προαναφέραμε, προκύπτει ότι ο πρώτος είχε ιδιωτικό χαρακτήρα αν και συνέτασε δημόσια έγγραφα με δυνατότητα εκτελέσεως ενώ ο δεύτερος ήταν δημόσιος υπάλληλος ή ιδιωτικός πληρωνόμενος από την πολιτεία παρά το γεγονός ότι και οι δύο έκαναν την ίδια εργασία. Πάντως στην εξεταζόμενη εποχή το επάγγελμα αυτό είναι ελεύθερο, ιδιωτικό, ημιδημόσιο ή δημόσιο, βελτιώνται συνεχώς, καθιερώνεται στην κοινή συνείδηση και γνωρίζει μεγάλη οικονομική και κοινωνική άνθηση. Το Βυζαντινό Σωματείο των Ταβουλαρίων ακόμη έχει προστάτες άγιους τον Νοτάριον, Μαρκιανόν και Μαρτύριον, των οποίων η εορτή συμπίπτει την 25ην Οκτωβρίου ημέρα του θανάτου αυτών λόγω των θρησκευτικών ερίδων (δολοφονήθηκαν υπό Αριανών επί εποχής πατριάρχου Παύλου). Η ύπαρξη ειδικών αγίων για ένα σωματείο είναι προνόμιο μόνο των ισχυρών τάξεων. Κατά την ημέρα εκείνη, κατά περίεργο και δυσεξήγητο

έθιμο, οι Ταβουλάριοι, οι βοηθοί τους και οι μαθητές τους (υποψήφιοι συμβολαιογράφοι) διήρχοντο την αγορά των πόλεων όπου είχαν την έδρα τους μεταμφιεσμένοι και φέροντες προσωπίδες, πιθανώς κατά συνέχεια παλαιού παγανικού εθίμου. Ας υπομνήσουμε ότι ο Ιουλιανός όπως είναι γνωστό προσπάθησε να επαναφέρει παγανικά έθιμα. Το έθιμο αυτό θεωρήθηκε τον 7ο αιώνα σκανδαλώδες και αντίθετο με τη σοβαρότητα του λειτουργίματος και καταργήθηκε επί Πατριάρχου Λουκά κατόπιν αποφάσεως την οποία έλαβε ο Β' Οικουμενική σύνοδος της Ορθοδόξου Εκκλησίας πολλές από τις οποίες είχαν λάβει αποφάσεις όχι μόνο σε δογματικά, αλλά και σε κοινικά πράγματα.

Θα ήταν δυνατόν να αναφερθούν άπειρες λεπτομέρειες για την εργασία και τα συμβόλαια των πρακτικών αυτών του δικαίου. Το μόνο που σημειώνουμε είναι ότι ειδικά προκειμένου περί διαθηκών, στις οποίες δεν δίδονται λεπτομέρειες για τη σύνταξή τους, αναφέρονται από την πρώτη Βυζαντινή εποχή ορισμένα χρόνια στοιχεία.

Οι συμβολαιογράφοι λοιπόν, συντάσσοντες διαθήκες, έπρεπε να ρωτήσουν τον διαθέτη εάν αφίνει κάτι υπέρ των πτωχών και δεν ήταν σπάνιες οι περιπτώσεις που πράγματι υπήρχαν τέτοιες εγκαταστάσεις, οι οποίες διευκόλυναν την πολιτεία να αποκτά οικονομικά οφέλη από διαθέτες χωρίς οικογένεια ή άλλους κληρονόμους, κυρίως για την άσκηση της κοινωνικής της πολιτικής, όπως θα λέγαμε σήμερα. Σε πολλές περιπτώσεις, οι διαθέτες άφηναν κληρονόμο τους το Χριστό, δηλώνοντας ότι αφήνουν την περιουσία τους στην εκκλησία ή τους πτωχούς.

3. Δυναστεία Ισαύρων

H Ecloga Privata Acta, αποτελεί ιδιωτική επεξεργασία της εκλογής των Ισαύρων, οι οποίοι εκτός της κοινωνικής, θρησκευτικής και διοικητικής τους πολιτικής, προσπαθούν να επηρέασουν αρνητικά η Ιουστινιανό νομοθεσία και κωδικοποίουν με σκοπό να περιορίσουν τα δικαιώματα της εκκλησίας και των παραεκκλησιαστικών οργανώσεων και να ενισχύσουν τις κατά την άποψή τους, προοδευτικές δυνάμεις. Μεταξύ των στόχων τους ήταν η πάταξη της τυπολατρίας, πράγμα που επηρεάζει μερικάς και το έργο του Συμβολαιογράφου. Το πολύ αξιοσημείωτο στοιχείο του νομοθετικού έργου των Ισαύρων, όπως η εκλογή των Νόμων, αποτελεί την πρώτη επίσημη διατύπωση στη Βυζαντινή νομοθεσία καθαρά ελληνικού δικαίου. Η νομοθεσία αυτή εμφανίζει την αντίδραση σε κάθε ρωμαϊκό κατάλοιπο και καθιερώνει την επικράτηση του δημόδους καταγγής ελληνικού δικαίου, έναντι του τυπικού και αυστηρού ρωμαϊκού. Βεβαίως, οι ρωμαϊκές και σλαβικές επιδράσεις δε λείπουν στη διαμόρφωση των θεσμών, αλλά η παρουσία του ελληνικού στοιχείου είναι συντριπτική και μπορεί να υποστηριχθεί ότι με τη νομοθεσία των Ισαύρων ενισχύεται η συνοχή του αρχαίου και νέου ελληνικού δικαίου και ο Ρωμαϊσμός εξαφανίζεται σχεδόν τελείως από το Βυζαντινό χώρο.

4. Δυναστεία Μακεδόνων

Για την πληρότητα της εξιστόρησης και εξέλιξης των συμβολαιογραφικών πραγμάτων στο Βυζαντινό, πρέπει να αναφερθούμε, προ-

τις νομοθετικής ρυθμίσεως του θεσμού από τη Μακεδονική δυναστεία και κυρίως από τον Λέοντα τον Σοφό, σε δύο ιστορικά σημεία. Κατά τον 8ο αιώνα εμφανίζεται ο Νόμος των Λογγοβάρδων. Κατ αυτόν, ο όρκος δε μπορεί να αντικαταστάσει ή να τροποποιήσει το περιεχόμενο συμβολαιογραφικού εγγράφου, εάν το τελευταίο αυτό έχει συνταχθεί νομίμως. Κατά τον 9ο αιώνα ο νόμος του Λοθάριου, μετονομάζει το λειτουργό που εξετάζουμε σε Συμβολαιογράφο όπως είναι το σύγχρονο όνομα του θεσμού σε παγκόσμια κλίμακα. Αυτός ονομάζεται από τον Βασιλέα και με το σχετικό διάταγμα προσδιορίζεται η τοπική του αρμοδιότητα και τα καθήκοντά του κατά περιφέρειες.

Η χρονική περίοδος, από την άνοδο στην εξουσία του ιδρυτού της Μακεδονικής Δυναστείας Βασιλείου του Α' (867-886) και του διαδόχου του Λέοντος του Σοφού (886-911) μέχρι της ιδρύσεως της περιφημου νομικής σχολής στην Κωνσταντινούπολη από τον Αυτοκράτορα Κωνσταντίνο τον Μονοράχο (1045), είναι από τις πλέον ανθηρές εποχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Η Μακεδονική Δυναστεία αποκαθιστά και εξελληνίζει γλωσσικά και ουσιαστικά την προγούμενη νομοθεσία και τη νομοθετική προσπάθεια των Ισαύρων ανατρέπεται. Σ' αυτό συμβάλλει και η αποκατάσταση των εικόνων και των μοναχών, οι οποίοι είχαν διωχθεί από τους Ισαύρους για λόγους μάλλον πολιτικούς παρά θρησκευτικούς. Οι Μακεδόνες εκδίδουν τον «Πρόχειρον νόμον», επαναφέροντας τους θεσμούς του Ιουστινιανού με νέα ελληνικά στοιχεία, καθώς επίσης και την «Επαναγωγή των νόμων» με νέες σπουδαίες διατάξεις. Το σπουδαιότερό όμως νομοθετικό κείμενο μετά το Corpus Juri Civilii είναι τα Βασιλικά. Ο Λέων ο Σοφός εξέδωσε πέρα των εκατό νεαρών για όλα σχεδόν τα θέματα της καθημερινής κρατικής και οικονομικής ζωής του Βυζαντίου. Για το θέμα μας, η σημαντικότερη είναι η νεαρά CXV και τον αραβικό αριθμό 115, με την οποία καθορίζονται και πάλι τα τυπικά προσόντα των συμβολαιογράφων που αποκαλούνται και πάλι Tabularii, προσδιορίζονται οι νομικοί και διοικητικοί κανόνες της εργασίας τους αναλυτικά, κυρίως δε θεσπίζεται ο διορισμός τους μετά από εξετάσεις ενώπιον του δικαστηρίου μετά πρόταση του Πριμικίριου, ο οποίος, όπως ίδιο ελέχθη, είναι άρχων δικαστικός και διοικητικός. Μετά την επιτυχία του δίνουν όρκο ενώπιον του δικαστηρίου, διαιρούνται σε διοικητικούς, τονίζεται ακόμα μια φορά η συνεχή και ενόττη της συμβολαιογραφικής πράξεως και απειλούνται για πρώτη φορά πειθαρχικές, ποινικές και αστικές κυρώσεις για τις παραβάσεις των κανόνων συντάξεως των συμβολαιογραφικών εγγράφων, η βαρύτερη δε είναι η έκπτωση και απόλυτη του συμβολαιογράφου. Επίσης, επαναλαμβάνονται και οι ακυρώσεις των εγγράφων, μερικές από τις οποίες ισχύουν μέχρι σήμερα.

Στην «Επαναγωγή των Νόμων» είχαν καθορισθεί με μεγάλη λεπτομέρεια στο 12ο τίτλο οι υποχρέωσεις και οι δικαιοπρακτικές ικανότητες των μαρτύρων, που πρέπει να είναι γνωστοί στο συμβολαιογράφο και τους συμβαλλομένους. Στον τίτλο 13 ορίζονται τα την συντάξεως του συμβολαίου και στο 14ο ο συμβολαιογραφική πρακτική στα θέματα της μνηστείας, τα δε σχετικά συμβόλαια λέγονται αραβωνικά.

Με τα μέτρα αυτά η στάθμη του Σώματος ανεβαίνει κοινωνικά και οι-

κονομικά και στις αρχές της βασιλείας του Λέοντος Σοφού στην Κων/πολη υπηρετούν 24 συμβολαιογράφοι που έχουν δικό τους Σωματείο υψηλής κοινωνικής εκτιμήσεως. Εργάζοντο όχι μόνο με τα σχετικά πλαίσια της ανωτέρω νομοθεσίας, αλλά και με συγκεκριμένα τυπικά των σχετικών συμβάσεων, το δε πλέον ενδιαφέρον βιβλίο του είδους αυτού είναι η «Πείρα» του Ευσταθίου Ρωμαίου με τυπικά συμβολαίων κάθε είδους.

Η ίδρυση της Νομικής Σχολής στην Κων/πολη, σε αντίθεση με τη μέχρι τότε διδασκαλία της νομικής επιστήμης επί ιδιωτικής βάσεων, βελτίωσε την ποιότητα των συμβ/φων και τις προς την Πολιτεία παρεχόμενες υπηρεσίες αυτών σε θέματα εκούσιας δικαιοδοσίας, καθώς επίσης οικογενειακού, εμπραγμάτου και κληρονομικού δικαίου. Η ακμή του επαγγέλματος αυτού μαζί με τους άλλους θεσμούς του Βυζαντίου διαφράγματα της Επικράτειας σε περίπου 3 ή 4 αιώνες ακόμη και λίγο πριν την επιδρομή των Φράγκων στις αρχές του 15ου αιώνα οι θεσμοί αρχίζουν γενικά να παρακράζουν. Με τη διοικητική κατάπτωση λόγω των συνεχών πολέμων, οι τύποι τηρούνται κανονικά, το λειτουργημα υποθαμμίζεται και διορίζονται πρόσωπα μικρότερης αξίας από πρώτα. Ένα από τα παραδείγματα της καταπτώσεως είναι η Νεαρά 27 της Ειρήνης το 12ο αιώνα, η οποία ορίζει ότι όποιος αδύνατεί να υπογράψει τα συμβόλαια μπορεί να κάνει απλώς το σημείο του σταυρού και ότι τα συμβόλαια μπορεί να γίνονται από Ταβουλάριο ή από οποιονδήποτε νομικό ή κειροχρήστη (από αυτόν που ξέρει απλώς γράμματα). Κατόπιν αυτού, σε πολλά συμβόλαια του 12ου αιώνα, στο τέλος αντί του συμβολαιογράφου αναφέρεται η λέξη «νομικός».

5. Ο ρόλος της Εκκλησίας

Πρέπει να τονίσουμε με την ευκαιρία της παραγράφου αυτής, ότι η Ορθόδοξη Ελληνική Ανατολική Εκκλησία έπαιξε πάντα τεράστιο ρόλο στις τύχεις και την πορεία του Ελληνισμού. Κατά τους 11 αιώνες της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας επηρέαζε αποφασιστικά τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις του κράτους, κυρίως όταν οι αυτοκράτορες ήσαν αδύνατοι ή υπερβολικά ευσεβείς, και το αποτέλεσμα των ενεργειών τους και επιδράσεων μπορεί να χαρακτηριστεί ως αποφασιστικό στις τύχεις του Βυζαντίου.

Μετά το Σχίσμα των Εκκλησιών Δυτικής και Ανατολικής, που έγινε για δογματικούς αλλά και πολιτικούς λόγους τον 11ο αιώνα και καταργήθηκε τυπικά πριν δεκαετίας περίπου το 1971- από πρωτοβουλία του Πάπα Ιωάννη 23ου και του Πατριάρχη Αθηναγόρα, η επιρροή της Ανατολικής Εκκλησίας εξασθένησε και της Δυτικής ανήκη το βούθυόντας και της αναισχύσως του Πάπα της Ρώμης στα πολιτικά γεγονότα της εποχής, η οποία επέρθασε ενιοχύθηκε από το ότι οι Φράγκοι από τις αρχές του 13ου αιώνα είχαν καταλάβει ήδη πολλά τμήματα του Βυζαντίου.

Κατά τους 4 αιώνες της τουρκικής, ενετικής και γενικά φράγκικης κατακτήσεως της Ελλάδος, η Εκκλησία βοήθησε την επιβίωση του Ελληνισμού και αναμείχθηκε ποικιλοτρόπως σε όλες τις μορφές του ιδιωτικού και δημοσίου δικαίου των Ελλήνων. Ακόμα και στους Νεώτερους χρόνους πάρε στα χέρια της την πρωτοβουλία της Επανάστασης και στο Νεώτερο Ελληνικό Κράτος παρά την εξασθένισή της, εξακολουθεί να επηρέαζει σημαντικά διάφορους τομείς της ζωής.

Όσον αφορά ειδικά το Βυζαντιο, εκτός των συμβολαιογράφων για τις αστικές διαφορές, υπάρχουν και εκκλησιαστικοί συμβ/φοι προφανώς για τα θέματα της Εκκλησίας και τις συμβάσεις μεταξύ αυτής και των πολιτών. Αυτοί κατά την εποχή του Ιουστινιανού διακρίνονται σε πατριαρχικούς και παλατινούς. Οι μεν πρώτοι υπηρετούν την Εκκλησία, οι δε δεύτεροι στις πολιτικές αρχές και έχουν καθηστώς δημοσίου υπαλλήλου για τα θέματα, θα λέγαμε σήμερα, ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και καταρτίζουν τις συμβάσεις των προσώπων που περιλαμβάνουν ένα είδος ετεροδικίας συνεπεία διεθνών συνθηκών.

Η εκκλησιαστική και γενικά βυζαντινή φρασεολογία είναι μεγαλόσωμη για τους τίτλους των αρχόντων και σε ένα συμβόλαιο για παράδειγμα αναφέρεται η εξής πομπώδης έκφραση: «Ημείς (ακολουθεί το όνομα), πατριαρχικός νοτάριος και δομέστιχος του σεκρέτου (μυστικοί λογαριασμοί) του Οικονόμου των ευαγών οίκων της Ανατολής και περιβλέπου (σπουδαίου) Πατρικίου και μεγάλου οικονόμου των Αγίων πιάνω Βασιλέων και Πατριαρχών». Από τον πομπώδη αυτόν πίττο προκύπτει ότι οι συμβ/φοι αυτοί είχαν και καθήκοντα επόπτου ή διοικητικού προϊσταμένου της εκκλησιαστικής περιουσίας που πήταν τεράστια, παράλληλα με τα κύρια έργα αυτών για την κατάρτιση των συμβάσεων. Μάλιστα για το είδος αυτό των συμβ/φων πλην των γενικών κανόνων, υπάρχει και ειδική νομοθεσία που λέγεται «Σύνταγμα των Αγίων και Ιερών Κανόνων των Αγίων Πανευφήμων Αποστόλων και των Ιερών Οικουμενικών και Τοπικών Συνόδων και των κατά μέρος Αγίων Πατέρων». Στο κείμενο αυτό ομολογείται ότι μεγάλο μέρος των κανόνων αυτών είναι ευφημικοί («το άγραφον έθος της Εκκλησίας ως νόμον κρατείν» έφη ο του κόσμου φωστήρ Μέγας Βασίλειος). Υπάρχουν ακόμα και άλλες υποδιαιρέσεις και διακρίσεις των εκκλησιαστικών νοταρίων όπως: α) νοτάριος του γηροκομείου, β) νοτάριος του σεκρέτου, γ) βέστης και βασιλικός νοτάριος, δ) νοτάριος και μέγας χαρτουλάριος, ε) νοτάριος και πραιπόστος (πιθανόν επόπτης στα οικονομικά και νομικά των γυναικείων μονών), στ) δισύπατος νοτάριος ζ) πρεσβύτερος και νοτάριος, η) ιερεύς και ταβουλάριος, θ) αναγνώστης και ταβουλάριος και ι) βασιλικός νοτάριος του σεκρέτου της θάλασσας (πιθανόν ασχολείται με την εκκλησιαστική περιουσία στα νησιά).

Για την ιστορική πληρότητα του θέματος αναφέρεται ότι ο Ιωάννης Επίσκοπος Κίτρους (η Επισκοπή αυτή υπάρχει και σήμερα στην Ελλάδα, κοντά στη Θεσσαλονίκη) σε απάντηση του προς την τοπική διοίκηση το 1150 αναφέρει τη σειρά των νομικών αξιωμάτων του κλήρου για τις εκκλησιαστικές συναλλαγές ως εξής: α) Πρωτονοτάριος, β) Υποινηματογράφος, γ) Λογοθέτης, δ) Κανστρίστος, ε) Ιεροινήμων (η ονομασία διατηρείται ακόμα), στ) Ρεφερενδάριος, ζ) Επί των γονάτων, η) Επί της ιεράς καταστάσεως (των οικονομικών), θ) Υπομηνήσικω (προφανώς τα όσα πρέπει να εκτελεσθούν), ι) Επί των σεκρέτων και κ) Επί των κρίσεων.

Καθένας από αυτούς έχει καθήκοντα νομικά, οικονομικά και διοικητικά, αλλά όχι αυστηρώς εκκλησιαστικά. Τα αξιώματα όμως αυτά των νομικών ή συμβολαιογράφων της Εκκλησίας, είναι ουσιωδώς διάφορα από εκείνα των συνήθων συμβολαιογράφων όπως εξετάσθηκαν ανωτέρω.

Οι δύο βασικοί πυλώνες της εθνικής μας ανεξαρτησίας

Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ - ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ

Γίγαντες της λευτεριάς και πρωταθλητές της Εθνικής προσφοράς στην απελευθέρωση του Γένους είναι ο Θόδωρος Κολοκοτρώνης και το Μεσολόγγι. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης γεννήθηκε στις 3 Απριλίου 1870 στο Βουνό Ραμαβούνι της Μεσσηνίας, κάτω από το βαθύ ίσκιο μιας πλατύφυλλης βελανιδιάς, όταν η μπέρα του με τα υπολείμματα της κλεφτουριάς, ύστερα από το ασταμάτητο κυνηγό των Τούρκων, μετά το αποτυχημένο κίνημα των Ορλωφικών, ανέβαινε το βουνό αυτό για να σωθούν από την απόφαση των Τούρκων να εξολοθρεύσουν την κλεφτουριά.

Ο Κολοκοτρώνης υπήρξε απαράβλητος σε γενναιόπτη, με πρωτόγνωρη μεθοδικότητα, στωκή εγκαρτέρηση, μοναδικός στην εκμετάλλευση των εδαφικών πλεονεκτημάτων, στην έναρξη και την διάρκεια των μαχών, ασυγκράτητος σε πολεμική ορμή, οξυδερκής στην αξιολόγηση των πολεμικών δεδομένων. Με κανένα των αγωνιστών του 21 δεν μπορεί να συγκριθεί. Πλάι του μπορούν να σταθούν μόνο ο Οδυσσέας Ανδρούτσος και κυρίως ο πρωτοκαπετάνιος, στρατάρχης της Ρούμελης, ο Γεώργιος Καραϊσκάκης, ως στρατηγική ιδιοφυΐα, είναι γέννημα

και θρέμμα της επανάστασης, που τον ανέδειξε και του καλλιέργησε τα στρατηγικά προσόντα και του ενεφύσησε την ιδέα της λύτρωσης του Γένους των Ελλήνων από τον Αστατικό ολοκληρωτικό, αντίθετα, ο Κολοκοτρώνης είναι ο κυριότερος και λαμπρότερος ενσυνείδητος δημιουργός της έκρηκτης επανάστασης και ο μοναδικός πήγεται, που τη συντήρησε και τη διατήρησε και όταν η φλόγα της τρεμόσθηκε αυτός έρριχνε σε αυτή το λάδι της μεγάλης ψυχής του και αποκτούσε δύναμη, σιγουρία και λάμψη κραταιά και άσθεστη. Δεύτερο πυρσό υπέρλαμπρο και Τύριθο Ιερό ευκλεών αγώνων και απαράμιλλων θυσιών της Εθνεγερσίας αποτελεί το Μεσολόγγι. Η ιερή πόλη. Είναι δε ιερή, γιατί πέρα από την εθελοθυσία των τέκνων της, για την οποία σεμνύνεται η Ελληνική Ιστορία, είναι και η μόνη πόλη του Ελλαδικού χώρου, που από την αιφετρία του αγώνα της ανεξαρτησίας την άνοιξη του 1821 μέχρι τις 9-4-1826, για πέντε (5) ολάκερα χρόνια έμεινε ακέραιη και αμίαντη, ποτέ στο διάστημα αυτό δεν καταπατήθηκε από τους βέθηλους πόδες των βαρβάρων κατακτητών. Υπήρξε για ολόκληρη τη δουλωμένη Χώρα η όσασ της ελευθερίας.

Η πρωτοφανής θυσία του Μεσολογγίου στον πλανητικό χώρο μετουσίωσε σε διαπρύσιους κήρυκες της Ελληνικής ελευθερίας μεγάλους ποιητές, επιφανείς καθηγητές ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, που από τις έδρες τους δίδασκαν την απήρτη αξία της ελευθερίας και ειδικότερα, όταν αυτή αφορούσε την δημιουργό και τροφό της ελευθερίας, την Ελλάδα. Μεγάλοι ζωγράφοι απεικόνισαν τις πτωματίσεις και τις θυσίες του Μεσολογγίου και του Ελληνικού αγώνα. Δημοσιογράφοι ιστόροποιav

τους άθλους των Ελλήνων. Οι πνευματικοί άνθρωποι του πλανήτη κατασυγκινημένοι και γοητευμένοι από την περιφρόνηση των Ελλήνων στον θάνατο διέθεσαν τον κάλαμο τους και την ψυχή τους για την Εθνική αποκατάστασή τους. Ο Λόρδος Βύρων και την πολύτιμη ζωή του για ολόκληρο τον πνευματικό κόσμο της γνώσης. Ο ποιητής Διονύσιος Σολομός ύμνησε τις γιγαντομαχίες του Μεσολογγίου, ανέσυρε την εθνική του συνείδηση και συνέθεσε τον ώμο στην ελευθερία, που στοχεύει στην αυτοσυνείδησία και στην ομόνοια των πανελλήνων και έτσι έγινε ο εθνικός μας ποιητής. Οι ευρωπαϊκοί λαοί, με όλα αυτά, αγκάλισαν τον αγώνα των Ελλήνων, σαν απελευθερωτικό αγώνα και έπαιφαν να τον βλέπουν σαν κίνημα ληστών, που έντεχνα διαλαλούσε τη Τουρκική διπλωματία, πρωθητήν, όπως πάντα, καθώς και τη Ιερή Συμμαχία. Με το ολοκαύτωμα του Μεσολογγίου γιγαντώθηκε και η θέληση των Πανελλήνων στον υπέρ-πάντων αγώνα. Καταλάγιασαν οι πολιτικές αντιπαραθέσεις το αιώνιο σαράκι της Ελληνικής φυλής, που ανέκοψε την ορμή της ελληνικής επανάστασης των πρώτων ημερών. Στο Μεσολόγγι πυργώθηκαν οι θυσίες. Η αματοποιημένη γη του, μετά την ατρόμητη έξοδο, για όσους από λάθος γύρισαν πίσω, μεταβλήθηκε σε εκατόμβες θυμάτων αυτοθυσίας και εκδίκησης κατά του Τούρκου δυνάστη, με την τημώρο φλόγα του Καφάλη και του επισκόπου των Ρωγών.

Η Ναυμαχία του Ναυαρίνου σήμανε τη λύτρωση των Ελλήνων από τον Τούρκο δυνάστη και αποέλεσε την αφετηρία της υπογραφής του από 3-15 Φεβρουαρίου 1830 πρωτοκόλλου του Λονδίνου, με το οποίο δημιουργήθηκε το μικρό τότε ανεξάρτητο Ελληνικό Κράτος. Να γιατί θεωρούμε και πράγματι είναι βασικός συντελεστής και ακρογωνιαίος λίθος της ελληνικής ελευθερίας η υπέρτατη θυσία των προράχων της ελευθερίας της Ιερής τούτης πόλης.

Έτοι εβίωσαν τότε οι Μεσολογγίτες τον πόθο της ελευθερίας. Δεν υπέκυψαν στις ατομικές στερήσεις. Δεν έκαψη το φρόνημά τους η έλλειψη οποιαδήποτε τροφής, που ανισχυροποιεί το σώμα, αδυνατίζει την ψυχή και εξασθενεί την θέληση για τα υψηλά και τα ανθρώπινα. Έγραφαν άθλους μοναδικούς. Θυσίες αξεπέραστες και ανεπανάληπτες. Δώρισαν την ελευθερία στην Ελλάδα.

Συμπερασματικά χωρίς Κολοκοτρώνη και Μεσολόγγι είναι αριφίβολο, αν σήμερα η Ελλάδα θα αποτελούσε Κρατική οντότητα και ελεύθερη Χώρα, μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, αν

θα μπορούσαμε, χωρίς κανένα απολύτως περιορισμό να κυκλοφορούμε τις σκέψεις μας και να διατηρήνουμε προφορικά και έγγραφα του διαλογισμού μας, αν θα παίζαμε ιστορικό ρόλο στην Ευρωπαϊκή ενοποίηση, στην οποία έλκουμε εκούσια τους τότε δυνάστες μας, που δεν κατόρθωσαν ακόμα να αποκτήσουν Ευρωπαϊκό πρόσωπο και Ευρωπαϊκή νοοτροπία και παιδεία. Εκτός και αν προσχωρήσουμε στην κυριαρχη σημερινή αντίληψη όπως η Τουρκία ήταν τότε Ευρωπαϊκή δύναμη, οπότε οι μεγάλοι αγωνιστές εξεγέρθηκαν κατά Ευρωπαϊκής κυριαρχίας, για το άνοιγμα των πολών της οποίας δώσαμε τελευταία οικληρούς διπλωματικούς αγώνες και υποστήκαμε άπειρες οικονομικές θυσίες.

Σύσσωμη η Ελλάδα έκλαψε την απώλεια του Θ. Κολοκοτρώνη. Ολόκληρη η Αθήνα παρακολούθησε βουθή και δακρυσμένη την νεκρώσιμη ακολουθία του. Ικανοί ρίτορες ύμνησαν τα κατορθώματά του. Τα έργα του και το ιστορικό του διάθια υποθίκησε στις επερχόμενες γενεές. Η Πανελλήνια ευγνωμοσύνη ακοίμητο καντύλι στουν γιγάντια προσφορά του στο Εθνος.

Τούτες οι φτωχές σελίδες αποτελούν ευλαβικό θυμίαμα και φιλολογικό μνημόσυνο στο πελώριο ιστορικό ανάστημα, τον ογκόλιθο της λευτεριάς, τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη και στην ιερή θυσία του Μεσολογγίου, τους βασικούς πολών της Εθνικής Ανεξαρτοσίας, που φύτεψαν, πότισαν και θέριεψαν το δένδρο της Ελληνικής Ελευθερίας.

To παραπάνω κείμενο αποτελεί απόσπασμα από διάλεξη που πραγματοποιήθηκε με την προτροπή της εταιρίας «ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΕΥΓΜΑΤΩΝ» με την ευκαιρία της Επετείου της ενάρξεως της Ελληνικής Επαναστάσεως σε εκδήλωση Μνήμης και Χρέους για όλους εκείνους που αγωνίσθηκαν για να γίνει πραγματικότητα το άρμα της Εθνικής Ανεξαρτοσίας, στην οποία ομιλητής ήταν ο κ. Νικόλαος Παφύλας, Πρόεδρος του Συλλόγου Συμβολαιογράφων Εφετείου Πατρών.

Το θαύμα, που δημιούργησε ο Μέγας Αλέξανδρος και τη Μακεδονία !!!

Οι ιστορικοί όλων των εποχών προσπαθούν να απαντήσουν πώς ένας Μακεδόνας έγινε μυθική μορφή στην Χριστιανική Δύση, στον Μουσουλμανικό κόσμο, στην ανατολική φιλοσοφία και στο σύγχρονο μυθιστόρημα.

Μέγας Αλέξανδρος (356 - 323 π.χ.) (Η αποκρυπτογράφηση ενός μύθου)

Η καταγωγή των Μακεδόνων

Η παλαιότερη πληροφορία, που έχουμε για τους Μακεδόνες προέρχεται από τον 'Έλληνα ποιητή Ησίοδο, που έγραψε το 700 π.χ. Σύμφωνα, λοιπόν με τον Ησίοδο, ο Δευκαλίων, που ζούσε στην Θεσσαλία, είχε ένα γυιό τον Έλληνα και μία κόρη την Θυΐα. Ο Ελληνας είχε γυιούς τον Δώρο, τον Ξούθο και τον Ιώνα.

Η Θυΐα συνέλαβε με τον Δία και γέννησε δύο γυιούς τον Μάγνητα και τον Μακεδόνα. Συνεπώς οι Μάγνητες και οι Μακεδόνες ήταν συγγενείς με τους Έλληνες. Οι Μακεδόνες χρησιμοποιούσαν Μακεδονική διάλεκτο, της οποίας το βασικό λεξιλόγιο ήταν Ελληνικό.

Οι Μακεδόνες ζούσαν γύρω από το όρος 'Ολυμπος, σαν ημινομάδες βισκοί και το κράτος τους είχε ακαθόριστα σύνορα. Τον 7ο π.χ αιώνα παρουσιάσθηκε μία κεντρική εξουσία, που ήταν αποτέλεσμα της επέμβασης στην Μακεδονία της δυναστείας των Τημενίδών από το 'Αργος της Πελοποννήσου.

Το 359 π.χ. ανακηρύχθηκε βασιλιάς των Μακεδόνων ο Φίλιππος ο Βαύ, ο οποίος εδέσποισε στον Αιγαϊακό χώρο.

Το 336 π.χ. δολοφονείται ο Φίλιππος στις Αιγαίς και διάδοχός του στέφεται ο εικοσαετής τότε γιος του Αλέξανδρος ο Γα, με την βοήθεια της μητέρας του, της Ήπειρώτισσας Ολυμπιάδας. Ο Φίλιππος, που προόριζε τον γιο του Αλέξανδρο για διάδοχό του, είχε εμπιστευθεί την μόρφωσή του στον φιλόσοφο Αριστοτέλη και παραλήλως του παρείχε στρατιωτική εκπαίδευση.

Ο Αλέξανδρος, ανέλαβε να πραγματοποιήσει το σχέδιο του πατέρα του για την κατάκτηση της Ασίας, το οποίο είχε εμπνεύσει στον Φίλιππο ο Αθηναίος ρήτορας Ισοκράτης.

Πριν επιχειρήσει την εκστρατεία του στην Ασία, ο Αλέξανδρος καταστέλλει πολλές επαναστάσεις στα Βόρεια των Βαλκανίων, απομακρύνει τους Ιλυριούς, που είχαν εισβάλλει στην Δυτική Μακεδονία και τον Φθινόπωρο του 335 π.χ. δίνει εντολή να καταστρέψουν την Θήβα (εκτός από το σπίτι του ποιητή Πινδάρου).

Ο Αλέξανδρος εν συνεχείᾳ ζήτησε από το Αμφικτυονικό συνέδριο των Θερμοπυλών να του απονείμει τον τίτλο του ηγεμόνα των Ελλήνων και το συμβούλιο της συμμαχίας της Κορίνθου του ανέθεσε την εκστρατεία ενάντια στην Ασία.

Η κατάκτηση της Περσικής αυτοκρατορίας

Η εκστρατεία αρχίζει την 'Ανοιξη του 334 π.χ. Ο Αλέξανδρος περνάει με τον στρατό του την 'Αβυδο, στον Ελλήσποντο και κηρύσσει πόλεμο εναντίον των Περσών. Ως μεγάλος αναγνώστης των Ομηρικών επών, (τα οποία τα είχε πάντα κάτω από το προσκεφάλι του), πήγε στην Τροία και τίμησε τον "πρόγονό" του Αχιλλέα. Με την νίκη του στον Γρανικό ποταμό έγινε κύριος της Φρυγίας, απε-

λευθέρωσε τις Ελληνικές πόλεις της Ιωνίας, κι εγκατέστησε σ' αυτές Δημοκρατικό πολίτευμα. Το 333 π.χ. στην μάχη της Ισσού κατεδώξε τον Δαρείο πέραν του Ευφράτη ποταμού και μετά την κατάληψη της Γάζας πέτυχε εύκολα την κατάληψη του σατράπη της Αιγύπτου και απελευθέρωσε την Αιγύπτο από τον Περσικό ζυγό. Ο Αλέξανδρος σεβάσθηκε την αυτονομία της Αιγύπτου, η κατάληψη της οποίας δεν είχε προβλεφθεί από την συμμαχία της Κορίνθου, δεν τοποθέτησε δικό του σατράπη, μόνο εμπιστεύθηκε την διεύθυνση των οικονομικών του στον 'Ελληνα Κλεομένην. Η σπουδαιότητα της παραμονής του στην Αιγύπτο σφραγίζεται από δύο γεγονότα, το προσκύνημα στον Ναό του Αιμμωνα Δία, στην 'Οαση της Σίβα και την ίδρυση της Αλεξάνδρειας. Το προσκύνημα στην 'Οαση της Σίβα ήταν επικίνδυνο επιχείρημα, γιατί έπρεπε να διανύσει την αφιλόξενη έρημο. Τότε υπερφυσικά περιστατικά βοήθησαν τον βασιλιά να βρει τον δρόμο της θάσης, όπως βροχές, που έκαναν την άμμο συμπαγή και τον αέρα κατάλληλο για αναπνοή, ενώ το πέταγμα των κορακιών χρησίμευε σαν οδηγός του.

"Ο Θεός του παραχωρούσε ό, τι του ζητούσε". Ο Αλέξανδρος έμεινε στην Αιγύπτο ένα χρόνο και ξαναγύρισε στην Ασία για να τελειώνει με τον Μεγάλο Βασιλιά. Η νίκη του Αλεξάνδρου στα Γαυγάμηλα έκρινε τον μεγάλο αγώνα, ανακρυθήκε βασιλιάς της Ασίας και προχώρησε προς τα 'Αρβηλα ελπίζοντας να βρει τον Δαρείο. Αφήνοντας τα 'Αρβηλα κατευθύνθηκε προς την Βαβυλώνα. Το θέαμα που αντίκρισε μπροστά στην ιστορική πόλη, με την επιβλητική της είσοδο (Πύλη Ιστάρ) και τους κρεμαστούς κήπους, του έκανε μεγάλη εντύπωση. Κατευθυνόμενος προς τα Σούσα βρήκε δολοφονημένο τον Δαρείο, τότε σκέπασε το σώμα του με την κόκκινη χλαμύδα του και το έστειλε κεκοσμημένο να ταφεί, με βασιλικές τιμές, στην τότε πρωτεύουσα της Περσίας, την Περσέπολι. Είχε ξεπεράσει πλέον τους στόχους του Φιλίππου. Το θελγητρο της λείας όμως και η διανομή του στους στρατιώτες του ήταν ισχυρό. Προχωράει προς τον Ινδοκαύκασο και καταλαμβάνει την Βακτριανή και την Σογδιανή, όπου νυμφεύεται την περιγκίπισσα Ρωξάνη (327 π.χ.). Το ίδιο έκαναν και 10.000 Μακεδόνες ευγενείς του (διπλωματικοί γάμοι). Το 326 π.χ. πορεύεται προς την Ινδία.

Ο ξαφνικός θάνατος του Αλεξάνδρου

'Οταν ο Αλέξανδρος έπεισε βαριά άρρωστος, ίσως από τροπική ελονοσία, η πρώτη του πράξη ήταν να προσφέρει θυσίες στους θεούς. Τον μετέφεραν πάνω σε φορείο για να πραγματοποιήσει αυτήν την τελετή της θυσίας, τελετή, που πραγματοποιούσε τακτικά. Ύστερα έχασε την φωνή του. Η σκέψη του περιστρέφόταν στους αξιωματικούς του και τους άνδρες, που είχαν πολεμήσει μαζί του. Όταν οι Μακεδόνες στρατιώτες περνούσαν από μπροστά του, για τελευταία φορά, ο Αλέξανδρος τους χαιρετούσε ένα-ένα, σηκώνοντας με δυσκολία το κεφάλι του.

....Τη Τρίτη φθίνοντος προς την δήλην του μηνός Δαισίου (Ιουνίου) του 323 π.χ., ο Αλέξανδρος πέθανε στην Βαβυλώνα.

Ο άνθρωπος Αλέξανδρος

Σύμφωνα με τον ο Πλούταρχο στο "Βίο του Αλεξάνδρου", ο Αλέξανδρος είχε φυσική τόλμη και πείσμα, έπαιρνε ο ίδιος μέρος στη μάχη χωρίς να φοβάται την ζωή του.

Είχε αυτοκυριαρχία, κυριαρχούσε στα πάθη του, εκφραζόταν με λιτότητα, μπορούσε να στερηθεί το φαγητό και το ποτό.

'Ηταν γενναιόδωρος, πέραν από κάθε μέτρο, όταν επρόκειτο να ανταμείψει τους στρατιώτες του και τους Ιρανούς. Όταν ερωτεύθηκε την Ρωξάνη, την μεταχειρίσθηκε όχι ως αιχμάλωτη, αλλά ως ίση ανθρώπινη ύπαρξη και όταν έγιναν οι γάμοι τους στα Σούσα, φρόντισε οι σχετικές τελετές να είναι σύμφωνες με τις παραδόσεις της Περσίας, όπου είχε μεγαλώσει η νύφη. Ήταν φιλόσο-

φος. Η συμπεριφορά του ήταν άξια ενός φιλοσόφου, το μεγαλύτερο φιλοσοφικό του προτέρημα ήταν το ότι θεωρούσε ολόκληρη την ανθρωπότητα σαν μια και μόνη κοινότητα. Ανακατεύοντας 'Ελληνες και βαρβάρους, χωρίς διακρίσεις, ήθελε να συμφιλιώσει τον κόσμο, τοποθετώντας τους άξιους ανθρώπους στο ίδιο επίπεδο, σε θέσεις εξουσίας και ευθύνης, ανεξάρτητα από την φυλετική καταγωγή τους, με την εντολή ως κυβερνήτες να επιβάλουν δικαιοσύνη και να δείχνουν κατανόηση στους νικημένους .

Σκιές και Φώτα

Σαν άνθρωπος ο Αλέξανδρος είχε και το σκοτεινό του μέρος .

Υπήρξε βίαιος, οργιλός, στο τέλος της εκστρατείας άρχισε να χάνει το κουράγιο του, την ισορροπία του και την εμπιστοσύνη του στην θεότητα κι έτσι ο φιλόσοφος βασιλιάς έγινε προληπτικός και άφησε τον φόβο να κυριεύσει το πνεύμα του.

Το θαύμα, που δημιούργησε ο Αλέξανδρος και η Μακεδονία . Ελληνιστικοί χρόνοι (323-201 π.χ.)

Με την κατάκτηση του Ανατολικού κόσμου η Μικρή Ελλάς έγινε Ελληνική Ανατολική Οικουμένη. Το κράτος του Αλεξάνδρου διαλύθηκε και οι διάδοχοί του Πτολεμαίος, Σέλευκος, Λυσίανχος και Κάσσανδρος ανακτορύχθηκαν βασιλιάδες σε χωριστά βασίλεια . Αυτή η στιγμή ήταν η αρχή της νέας εποχής .

Βρισκόμαστε, πλέον, σε μια νέα μορφή Ελληνισμού. Από την ίδια νερομάνα, που λέγεται Ελλάδα, πηγάζουν ο αρχαιός, ο κλασικός και ο λεγόμενος Ελληνιστικός πολιτισμός. Ο Αλέξανδρος δεν θέλησε να διαλύσει ένα κράτος, αλλά να το εκπολιτίσει και να ιδρύσει ένα νέο με βάση το Ελληνικό. Εξαίρετος ανάμεσα στους διαδόχους του ήταν ο Πτολεμαίος, ο οποίος βασίλευε στην Αίγυπτο, και το έτος 294 π.χ. θεμελίωσε το πρώτο Μουσείο (οίκο των Μουσών) της Αλεξανδρείας και προστάκισε εκεί ερευνητές του Ελληνόφωνου κόσμου για επιστημονική έρευνα στα μαθηματικά (Ευκλείδης) στην αστρονομία, στην υδραυλική. Για τις ανάγκες του Μουσείου δημιουργήθηκε η πρώτη στον κόσμο δημόσια Βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας, με κρατική επιχορήγηση. Ο νέος τύπος 'Έλληνα, που διεμορθώθηκε την σύσταση της Ανατολής. Η Αθήνα δεν έσβησε, αλλά χλώμιασε, μπροστά στη λάμψη της Αλεξανδρείας, της Αντιόχειας, της Περγάμου, της Ρόδου. Το κέντρο του Ελληνισμού μετεφέρθη Ανατολικά, δημιουργώντας τον "ατείχιστο" πολιτισμό του Καβάφη, όπου για αιώνες συνετελείτο η σύζευξη Ελληνικών στοιχείων με Ανατολικά, ώσπου να σημάνει η μεγάλη ιστορική στιγμή της γεννήσεως του Χριστιανισμού .

Τελικά ζει ο Βασιλιάς Αλέξανδρος;

NOMOI

- 1.- N.333/2005 (ΦΕΚ 91 Τεύχος Α') «Ιδρυση και λειτουργία Εμπορευματικών Κέντρων και άλλες διατάξεις».
- 2.- N. 3332/2005 (ΦΕΚ 84 Τεύχος Α') «Δήλωση Αρχών (Πρωτοβουλίας ΗΠΑ) σχ ασφάλεια εμπορευματοκιβωτίων».
- 3.- N. 3331/2005 (ΦΕΚ 83 Τεύχος Α') «Κύρωση Συμφωνίας με Κίνα διπλής φορολογίας, αποτροπής φοροδιαφυγής».
- 4.- N. 3329/2005 (ΦΕΚ 81 Τεύχος Α') «Εθνικό σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις».
- 5.- N. 3328/2005 (ΦΕΚ 80 Τεύχος Α') «Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρων και άλλες διατάξεις».
- 6.- N. 3327/2005 (ΦΕΚ 70 Τεύχος Α') «Μέτρα Ελέγχου - διαφάνεια στη Δικαιοσύνη (Τροποποίηση Π.Κ. - Κωδ. Οργ. Δικαστηρίων, ΚΠολΔ)».
- 7.- N.3325/2005 (ΦΕΚ 68 Τεύχος Α') «Ιδρυση - Λειτουργία βιομηχανικών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων».
- 8.- N. 3323/2005 (ΦΕΚ 61 Τεύχος Α') « Κυβερνητική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού».
- 9.- N. 3310/2005 (ΦΕΚ 30 Τεύχος Α') «Διαφάνεια ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΕΤΟΧΟΣ, ασυμβίβαστα κ.λ.π.), ΕΣΡ, ΜΜΕ ».
- 10.- N. 3303/2004 (ΦΕΚ 269 Τεύχος Α') «Κύρωση Κρατικού Προϋπολογισμού, προϋπολογισμών ειδικών ταμείων - υπηρεσιών 1005».

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

- 1.- ΠΔ 58/2005 (ΦΕΚ 87 Τεύχος Α') «Όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των Λαϊκών Αγορών».
- 2.- ΠΔ 53/2005 (ΦΕΚ 85 Τεύχος Α') «Οργανισμός του Ταμείου Νομικών».
- 3.- ΠΔ 47/2005 (ΦΕΚ 64 Τεύχος Α') «Διαδικασίες - Εγγυήσεις άρσης απορρήτου και διασφάλισή του».
- 4.- ΠΔ 38/2005 (ΦΕΚ 59 Τεύχος Α') «Διάρθρωση Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, προσόντα προϊσταμένων κ.λ.π.»

ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- 1.- ΥΠ. ΟΙΚ. 1036725/147/A0013/ΠΟΛ 1060/7-4-2005 «Απαλλαγή α' κατοικία - ελάχιστος χρόνος κατοικίας και εργασίας στην Ελλάδα».
- 2.- ΥΠ. ΟΙΚ. 1032801/208.0015/ΠΟΛ 1056/31-3-2005 «Οδηγίες προσαρμογής Μηχανογραφικών Συστημάτων και Φορολογικών Ταμείων Μηχανών, λοιπές διευκρινήσεις με βάση τους νέους συντελεστές ΦΠΑ, που ισχύουν από 1-4-2005».
- 3.- ΥΠ. ΟΙΚ. 1102705/501ΠΕ/B0013/ΠΟΛ1046/9-3-2005 «Φορολόγηση Ημιύπαίθριων και βοηθητικών χώρων κατά την μεταβίβασή τους με οποιαδήποτε αιτία».
- 4.- ΥΠ. ΟΙΚ. 1023061/416/A0012/7-3-2005 «Μη εφαρμογή αυτοτελούς φορολόγησης (άρθρο 13 Ν. 2238/1994) στη σύσταση ή μεταβίβαση ποσοστό εταιρείας Συμβολαιογράφων».
- 5.- ΥΠ.ΟΙΚ. 1010195/531/0016/ΠΟΛ1015/17-2-2005 «Καταβολή οφειλών στη Δ.Ο.Υ. με επιταγές ή με μετρητά».
- 6.- ΥΠ.ΟΙΚ. 1005148/37/T8ΕΦ/ΠΟΛ1007/17-1-2005 άρθρα 22,23,24,26 και 33 του Ν.3296/2004 Τέλη χαρτοσήμου των εργολαβικών συμβάσεων κ.λ.π.
- 7.- ΥΠ. ΟΙΚ. 1000632/777/A0013/ΠΟΛ1002.3-1-2005 «Κοινοποίηση της 562/2004 γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ. Θέματα Φορολόγησης δωρεάς επικαρπίας και ψιλής κυριότητας»

ΝΟΤΑΡΙΟΣ ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΚΕΦΕΙΣ 10 για τα 10 τεύχη

Ξ Οι συμβολαιογράφοι εξέδωσαν περιοδικό. Πρόκειται για ενέργεια που δεν προβλέπεται από τον Κώδικα των συμβολαιογράφων, όπου απαριθμούνται περιοριστικά οι ενέργειες στις οποίες μπορούν να προβούν οι συμβολαιογράφοι. Μάζις ο Νοτάριος πάσχει από ακυρότητα;

+ Διάφορες σκέψεις με βασανίζουν σχετικά με την εγκυρότητα του Νοτάριου. Το ότι εκδίδεται σε παραμεθόρια περιοχή χωρίς την απαπούμενη άδεια είναι σωστό; Το ότι κυκλοφορεί σε ανεπικύρωτα αντίγραφα είναι πρέπον; Το Ταμείο Νομικών, που από παντού θέλει να εισπράττει, μάζις θα ζητίσει δικαιώματα και από την έκδοση του Νοτάριου. Το ότι ο Νοτάριος διανέμεται δωρεάν μάζις δημιουργεί οφειλή 0,65% υπέρ του Τ.Ν.

.Οι συντελεστές του Νοτάριου υπάγονται στις διατάξεις του νόμου για τον «βασικό μέτοχο»; Μπορεί ο εξάδελφος του κ. Σαρρή να αναλάβει δημόσια έργα; Ο μπατζανάκης μου μπορεί να λάβει μέρος σε διαγωνισμό για τιμήμα της Εγνατίας Οδού;

Η Ο Νοτάριος πάσχει από σελίδες ποικίλης και ελαφράς ύλης, σχετικές πάντα με τον κλάδο μας. Λες και το μόνο που απασχολεί τους συμβολαιογράφους είναι τα νομικά ζητήματα. Γιατί αγαπητή επιμελήτρια ύλης δεν αναθέτεις σε έναν έγκυρο αστρολόγο να γράφει ένα συμβολαιογραφικό ωροσκόπιο. Γιατί να μην υπάρχει κοσμική σπάλη (υπάρχουν και κοσμικοί συμβολαιογράφοι), σπάλες κουτσομπολιών (υπάρχουν πολλά συμβολαιογραφικά κουτσομπολιά), λίγο γυμνό (υπάρχουν πανέμορφα κορμά), σπάλες γευστιγωσίας και μαγειρικής κλπ. Τότε δεν θα υπάρχουν πλέον συνάδελφοι που θα διατηρούν ακόμη το πρώτο τεύχος στο σακουλάκι του.

Η Ο Νοτάριος θα πρέπει και αυτός να κάνει προσφορές στους αναγνώστες του, ώστε να γίνει πιο ελκυστικός. Τότε όλοι θα ανοίγουν τουλάχιστον το σακουλάκι (για να πάρουν το ντιβιντί). Προτείνω να προσφερθούν σε ντιβιντί παλιές ελληνικές ταινίες, με πρώτη την ταινία όπου ο Παντελής Ζερβός υποδύόταν τον αυστηρών αρχών πατέρα συμβολαιογράφο.

+ Να υπάρχουν συνέντευξης από πρόσωπα της επικαιρότητας. Π.χ. να σταλεί απεσταλμένος του Νοτάριου στα Ιεροσόλυμα και να πάρει συνέντευξη από τον ιστραπλινό συμβολαιογράφο που συνέταξε το περίφημο πληρεξούσιο του Ειρηναίου. Επίσης προτίθεμαι να πάρω ο ίδιος συνέντευξη από την περσινή «σταρ Ελλάς» που τυγχάνει ανιψιά εκλεκτής συμβολαιογράφου.

, Άσχετο. Στην Κούβα οι βαπτίσεις γίνονται με σύμπραξη συμβολαιογράφου; Το είδα σε φωτογραφία του Νοτάριου. Μάζις είναι μια καλή ιδέα για την αύξηση της συμβολαιογραφικής ύλης: Βαπτίσεις παρουσία συμβολαιογράφου.

Νοτάριε σου εύχομαι
τεύχη πολλά
και πάντα επιτυχίες.